

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

студентка Жильцова Д.О.
Сумський державний університет (Україна)

Наразі в Україні здійснюється радикальне реформування системи пенсійного забезпечення, що є основною складовою системи соціального захисту населення. Для впровадження реформ проводиться постійний процес трансформації законодавчої та нормативної бази. Результатом їх реалізації стане забезпечення економічних і соціальних інтересів пенсіонерів, зменшення тіньової заробітної плати, зростання зайнятості та розвиток фінансового сектору.

За останні роки через несприятливу демографічну ситуацію, збільшення негативного співвідношення між працюючими і пенсіонерами існуюча система пенсійного забезпечення виявилася недієздатною. Шляхом вирішення проблеми старіння населення та негативних наслідків міграційного процесу може стати розвиток недержавних пенсійних фондів. Діяльність НПФ регулюється Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення». Вони можуть бути створені у формі відкритих, корпоративних або професійних пенсійних фондів. Недержавні пенсійні фонди, трансформуючи вільні кошти домогосподарств та підприємств, спроможні акумулювати великі інвестиційні ресурси, тому активізація їх діяльності виведе пенсійне забезпечення на новий рівень. Рівень довіри людей до НПФ залишається на низькому рівні, тому необхідний тривалий період часу для формування стабільного пенсійного ринку.

Система недержавного пенсійного забезпечення протягом останніх років розвивається досить динамічно. Станом на 31.03.2013 р. у Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 88 недержавних пенсійних фондів та 29 адміністраторів НПФ, укладено 61378 пенсійних контрактів з 49057 вкладниками, кількість учасників НПФ становила 587396 особи.

За період 2005-2012рр. активи НПФ зросли в 36 разів. Відбувається постійне покращення ситуації у діяльності НПФ, що підтверджується зростанням інвестиційного доходу в 64 рази, та у сфері надання послуг – зростання пенсійних внесків в 36 разів (рис. 1).

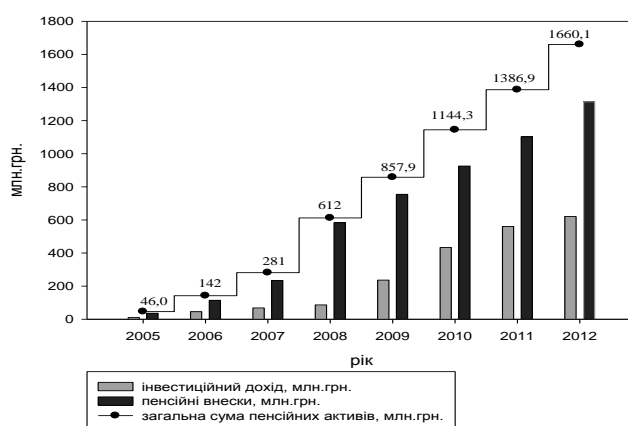

Рис. 1. Динаміка основних показників НПФ [побудовано за 1, 2].

Україна пізно залучилась до світового досвіду використання ринку недержавних пенсійних послуг, лише 2004 року набув чинності Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення». Проте, це дає можливість не допускати помилок інших країн і запровадити найнадійнішу модель недержавного пенсійного забезпечення.

Тому наразі в Україні максимально розвивається механізм захисту пенсійних накопичень, що дозволить унеможливити банкрутство НПФ шляхом законодавчого та нормативно-правового обмеження інвестиційної діяльності фондів, постійного державного регулювання, контролю з боку засновників фонду шляхом обов'язкового оприлюднення інформації про діяльність фонду, диверсифікації активів фонду при інвестуванні, майнової відповідальності суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення.

1. Державний комітет статистики України. – [електронний ресурс] / Держкомстат. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – загол. з екрану.

2. Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг. – [електронний ресурс]/Нацфінпослуг. – Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua/>. – загол. з екрану.

*Науковий керівник: ст. викладач **Салтикова Г.В.**
Сумський державний університет (Україна)*

Жильцова, Д.О. Тенденції розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні [Текст] / Д.О. Жильцова ; наук. кер. Г.В. Салтикова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.1. - С. 233-235.